

Danmarks Mission ved OSCE, IAEA og CTBTO

Wien, den 20. oktober 2005

Nyt fra OSCE-missionen

OSCE-delegationen skifter navn og arbejdsområde

OSCE-delegationen overtog pr. 1. september fra den danske ambassade i Wien ansvaret for varetagelsen af Danmarks interesser i de Wien-baserede organisationer IAEA og CTBTO samt en række eksportkontrolregimer. Ved samme lejlighed skiftede delegationen navn til "Danmarks Mission ved OSCE, IAEA og CTBTO". Ambassadør John Hartmann Bernhard har pr. 1. september overtaget ledelsen af missionen, og ambassadør Kirsten Malling Biering har til gengæld overtaget dens tidligere ambassadørpost i Haag.

OSCE-ambassadørrejse til Kosovo

Under ledelse af det slovenske formandskab foretog ambassadørerne ved OSCE den 17.-18. oktober en rejse til Kosovo, hvor delegationen mødtes med dels repræsentanter for den lokale regering og det lokale parlament samt de forskellige minoritetsgrupper, dels de internationale organisationer i Kosovo (bl.a. FN's generalsekretærs særlige repræsentant Søren Jessen-Petersen og OSCE-missionens ledelse).

Drøftelserne drejede sig især om de forhandlinger vedrørende Kosovos fremtidige status, der ventes at gå i gang i løbet af november måned under ledelse af en særlig udsending for FN's generalsekretær. Linierne er trukket klart op: den kosovo-albanske majoritet ønsker fuld uafhængighed, medens det serbiske mindretal ønsker at bevare tilknytningen til Serbien og Montenegro og derfor højst kan acceptere en selvstyreordning for Kosovo. Muligheden for et kompromis mellem de to parter forekommer at være meget ringe, og iagttagere på stedet ser også en væsentlig risiko for, at der igen vil forekomme voldelige incidenter mellem de forskellige etniske grupper.

OSCE's nye generalsekretær taler i dag i CTC i New York

OSCE's generalsekretær, Marc Perrin de Brichambaut, taler i dag i CTC under FN's Sikkerhedsråd om OSCE's befattning med terrorismebekæmpelse. Præsentationen understreger OSCE's tværdimensionelle tilgang til emnet og dialogen med andre regionale organisationer. Danmark har som bekendt formandskabet for CTC, og missionen har bistået OSCE-Sekretariatet med at få besøget i stand.

OSCE's terrorismebekæmpelsesenhed (ATU) afholdt i Wien den 13.-14. oktober en workshop for tekniske eksperter om bekæmpelse af brugen af Internettet til terrorismeformål. Fra Danmark deltog to eksperter fra PET, der udover et godt fagligt udbytte også fik etableret nyttige kontakter med kolleger fra andre lande. Den 9.-11. november afholdes en international konference om bekæmpelse af finansiering af terrorisme organiseret af OSCE og USA i samarbejde med NATO og UNODC.

Vismandsrapport om styrkelse af OSCE's effektivitet

De syv vismænd, som OSCE-formandskabet udpegede i januar, fremlagde i slutningen af juni deres rapport med forslag til en styrkelse af OSCE's effektivitet. Det lykkedes vismændene at opnå enighed om en konsensusrapport, hvilket i sig selv må betragtes som et positivt resultat. Deres anbefalinger blev drøftet ved et højniveau-møde i Wien den 12. og 13. september. Dette møde foregik i en forsonlig og konstruktiv atmosfære, og også den Parlamentariske Forsamlings rapport og dens perspektiver på OSCE's fremtid indgik i drøftelserne. Der arbejdes i øjeblikket videre med at omsætte nogle af vismændenes forslag, der vedrører både indholdsmæssige og organisatoriske aspekter af OSCE's arbejde, til beslutningsudkast. De 55 udenrigsministre forventes at skulle tage stilling til en række sådanne udkast ved ministerrådsmødet i Ljubljana den 3. og 4. december.

Retssagerne om urolighederne i Uzbekistan i maj er begyndt

Uzbekistans præsident Karimov afviser fortsat en international uvildig undersøgelse af urolighederne i Andijan den 13. maj. EU's udenrigsministre har ved deres møde den 3. oktober reageret bl.a. med et våbenembargo og med visumrestriktioner over for de personer, der var ansvarlige for voldsanvendelsen. De har samtidig opfordret til, at EU-landene støtter en anvendelse af bl.a. OSCE-mekanismer, der kunne føre til en international undersøgelse. Alt imens disse overvejelser foregår, er retssagerne mod de anklagede fra urolighederne begyndt i Tasjkent. Det er lykkedes ODIHR at få adgang for tre eksperter til at observere retssagerne. Dette er den eneste internationale observation på ekspertniveau. Foreløbige meldinger tyder på alvorlige brud på Uzbekistans OSCE-forpligtelser angående en retfærdig rettergang.

Stor dansk deltagelse i OSCE's årlige menneskerettighedskonference i Warszawa

Ligesom de senest foregående år kom Gennemførelsesmødet (HDIM) i Warszawa i september navnlig til at omfatte en kritisk gennemgang af status for SNG-staternes efterlevelse af deres OSCE-forpligtelser inden for den menneskelige dimension.

En stor dansk delegation sikrede et positivt aftryk på drøftelserne, ikke mindst på torturområdet, og bidrog til synergi og koordination med den bredere internationale indsats. Delegationen bestod af deltagere fra Udenrigsministeriet, OSCE-missionen, Dansk Institut for Menneskerettigheder, Rehabiliteringscentret for Torturofre (RCT), Kvinderådet og Dansk Journalistforbund. Ole Esperesen deltog som oplægsholder fra RCT under torturdrøftelserne, og også IRCT var repræsenteret. Danmark udformede og afgav på EU's vegne indlæg om tortur, dødsstraf og ombudsmand/nationale institutioner. Et velbesøgt sidemøde arrangeret af den Genève-baserede Association for the Prevention of Torture (APT) og støttet af Danmark og Schweiz fokuserede på den frivillige protokol til FN's torturkonvention (OPCAT).

OSCE's Middelhavsseminar i Rabat

OSCE's årlige Middelhavsseminar i september fandt for tredje år i træk sted i et af OSCE's seks Middelhavspartnerlande (Marokko, Algeriet, Tunesien, Egypten, Israel og Jordan) og synes herved at have skabt en tradition, som i sig selv vidner om og bidrager til partnernes eget engagement i en

dialog, der tager udgangspunkt i OSCE's brede sikkerhedsbegreb, og som indeholder politisk-militære såvel som økonomiske og menneskeretlige/demokrati-aspekter. Temaet var migration og integration, og der var fra dansk side derfor deltagelse fra Integrationsministeriet. OSCE-missionen havde rapportørrollen i den fremadrettede diskussion om OSCE's Middelhavsdimension. Konklusionerne fra formanden kom bl.a. efter dansk initiativ til at indeholde forslag om involvering af civilsamfundet i det fremtidige arbejde (også fremhævet af Generalsekretær Brichambaut).

Emnet for Økonomisk Forum 2006 bliver transport

Processen op til Økonomisk Forum 2006 er gået i gang. Emnet bliver ”Transport i OSCE-området: Transportudvikling til forøgelse af regionalt økonomisk samarbejde og stabilitet samt sikring af transportnetværk”. En forberedende konference afholdes i november i Dushanbe, Tadjikistan. OSCE har i juli fået ny koordinator for de økonomiske og miljømæssige aktiviteter, belgieren Bernard Snoy.

Grækenland kandidat til OSCE-formandskabet for OSCE i 2010

Den 13. oktober annoncerede Grækenland, at man var kandidat til formandskabet for OSCE i 2010. Den græske ambassadør motiverede kandidaturen med Grækenlands stærke støtte til og tro på OSCE og organisationens værdier. Han fremhævede, at Grækenland allerede i 1999 havde anmeldt sin kandidatur for 2004, men at man i sidste ende havde besluttet at vige til fordel for Bulgarien. Nu var man imidlertid klar til at kandidere igen og stillede mod år 2010. Litauen annoncerede allerede i juli sidste år sin kandidatur for 2010. Begge lande har udtrykt håb om fleksibilitet hos alle parter med henblik på en tilfredsstillende løsning. Kazakstan er som bekendt en omtvistet kandidat for 2009.